

PRIOPĆENJE

FIRST RELEASE

Molimo korisnike da prilikom uporabe podataka obavezno navedu izvor
Users are kindly requested to mention the data source

GODINA/ YEAR V

SARAJEVO, 11.07.2011.

BROJ/ NUMBER 4

IZVANREDNO PRIOPĆENJE POVODOM SVJETSKOG DANA STANOVNIŠTVA (11.07.2011.)

Svjetski dan stanovništva obilježava se 11. srpanj, a inicijativu za obilježavanje pokrenulo je 1989. godine Upravno vijeće Ujedinjenih naroda, sa ciljem usmjeravanja pažnje na urgentnost i važnost populacionih pitanja u kontekstu sveobuhvatnih razvojnih planova i programa, te potrebe da se nađu odgovori na ova pitanja.

Obilježavanje je inspirirano velikim interesom za „Dan pet milijardi“ (11. srpanj 1987.), približno dan kada je svjetsko stanovništvo dostiglo 5 milijardi. Tijekom 24 godine poslije tog dana, svjetska populacija dostigla je brojku od 6,95 milijardi. Procjenjuje se da je broj ljudi na Zemlji dostigao 1 milijardu u 1804. godini, 2 milijarde u 1927, 3 milijarde u 1960, 4 milijarde 1974. godine, 5 milijardi u 1987, te 6 milijardi u 1999. godini. Dostizanje broja od 7 milijardi stanovnika na Zemlji prema Populacijskom odjeljenju UN očekuje se 31. listopada 2011. godine, a prema Popisnom birou SAD u srpnju 2012. godine.

Stanovništvo u svijetu raste po stopi od 1,2% godišnje, ta stopa je u opadanju i predviđa se njeno smanjivanje u narednom razdoblju. Prema tome, svjetsko stanovništvo će i dalje rasti u narednim decenijama, ali sa stopom rasta manjom od sadašnje.

Godišnji broj živorođene djece u svijetu iznosio je u 2010. godini oko 140,2 milijuna, istovremeno je umrlo oko 56,9 milijuna ljudi, te je prirodni priraštaj iznosio oko 83,3 milijuna stanovnika. **U prosjeku, svjetsko stanovništvo se mjesečno uveća za oko dvije populacije Bosne i Hercegovine.**

Vitalni događaji u svijetu u jedinici vremena, procjena za 2010. godinu

Jedinica vremena	Živorodeni	Umrli	Prirodni priraštaj
Godina	140 213 443	56 897 968	83 315 475
Mjesec	11 684 454	4 741 497	6 942 957
Dan	384 146	155 885	228 261
Sat	16 006	6 495	9 511
Minut	267	108	159
Sekund	4,4	1,8	2,6

Procjenjuje se da je u 2010. godini stopa nataliteta na globalnoj razini iznosila oko 20‰, stopa mortaliteta oko 8‰, što je dalo prirodni priraštaj od oko 12‰. Prisutne su velike razlike u prirodnom kretanju stanovništva pojedinih regiona i zemalja svijeta. Tako je u razvijenom dijelu planete (odnosi se na Europu, Sjevernu Ameriku, Australiju, Novi Zeland, Japan) stopa nataliteta iznosila 11‰, mortaliteta 10‰, prirodnog priraštaja 1‰. **Stopa nataliteta u Bosni i Hercegovini bila je 8,8‰, a mortaliteta 9‰ (prethodni podaci za 2010.g.).** U manje razvijenom dijelu svijeta, stopa nataliteta iznosila je 22‰, mortaliteta 8‰, a prirodnog priraštaja 14‰. Promatrajući kontinente, najveći natalitet je u Africi (37‰), a najmanji u Europi (11‰). Također, najveći mortalitet je u Africi (13‰), a najmanji u Latinskoj Americi (6‰). Prirodni priraštaj u Africi iznosi 24‰, a u Europi je priraštaj oko nulte vrijednosti.

Stopa ukupnog fertiliteta na svjetskoj razini iznosi 2,5. U razvijenom dijelu svijeta iznosi 1,7, a u manje razvijenom 2,7. Među kontinentima, najviša je u Africi (4,7), a najniža u Europi (1,6). Promatrano po državama, najviša stopa je u državama poput Nigera (7,4), Malija (6,6), Somalije i Ugande (po 6,5), Konga DR (6,4), a među najnižim je u Južnoj Koreji i Singapuru (po 1,2), Njemačkoj, Mađarskoj i Moldaviji (po 1,3) itd. **U Bosni i Hercegovini, stopa ukupnog fertiliteta procjenjuje se na 1,3 djeteta.**

Najviše stope nataliteta su u nekim afričkim državama (Niger 52‰, Uganda i Kongo DR po 47‰, Mali, Burkina Faso i Čad po 46‰, Zambija 45‰), a među najnižim u Njemačkoj 8‰, Japanu, Južnoj Koreji i Austriji po 9‰.

Očekivani životni vijek pri rođenju za svjetsku populaciju iznosi 69 godina (za muškarce 67, za žene 71). Najniži je u Lesotu (41 godinu), Zambiji (42), Zimbabveu (43), Gvineji Bisao (46 godina), a najviši u Japanu (83 godine), Italiji i Švicarskoj (82), Islandu, Norveškoj i Švedskoj (81 godinu). **Očekivani životni vijek pri rođenju za stanovništvo Bosne i Herecegovine iznosi 75 godina (72 godine za muškarce i 77 godina za žene).**

Postoje velike razlike u prosječnoj starosti stanovništva, te udjelu mladih i starih u ukupnom stanovništvu među državama svijeta. Države sa najvećim učešćem (%) stanovništva mlađeg od 15 godina u ukupnom stanovništvu su Niger (50,1%), Uganda (48,7%), Burkina Faso i Kongo DR (po 46,4%), Malavi (45,9%), a one sa najvećim učešćem osoba starijih od 65 godina su Japan (22,6%), Njemačka (20,5%), Italija (20,4%), Švedska i Grčka (po 18,3%), Portugal (17,9%) itd.

Razlike u demografskoj dinamici i demografskim karakteristikama koje postoje među državama i regionima dovode do promjene njihovog udjela u svjetskoj populaciji. U razvijenijim regionima svijeta živi 18,1% svjetskog stanovništva, a procjenjuje se da će njihov udio do 2050. godine opasti na 13,9%. Manje razvijene regione nastanjuje 81,9%

svjetske populacije, a budući da se na njih odnosi najveći dio porasta svjetskog stanovništva, prognozira se da će njihov udio dostići 86,1%. Postoje velike razlike u stopi promjene brojnosti stanovništva među kontinentima i regionima svijeta. Tako je u 1950. godini na Europu otpadalo 21,6% svjetskog stanovništva, u 2009. 10,7%, a prognoza za 2050. godinu je 7,6%. Na drugoj strani, udio Afrike rastao je sa 9,0% u 1950. godini na 14,8% u 2009, a očekuje se da u 2050. godini dostigne 21,8%. Prema projekcijama UN (srednja varijanta) očekuje se da u 2050. godini na Zemlji bude 9,15 milijardi ljudi. Prognozira se da porast stanovništva u razvijenim regionima u razdoblju 2009 – 2050. godina, iznosi 3%, a u ostatku svijeta 40%. I ovdje su polovi Afrika, gdje se prognozira rast od 98% i Europa, gdje se očekuje pad od 6%. U vezi sa različitom stopama kretanja broja stanovnika među pojedinim državama, očekuje se dalja promjena njihovog učešća u ukupnoj populaciji svijeta i redoslijeda na listi država po brojnosti njihovog stanovništva.

Broj stanovnika 10 najmnogoljudnijih zemalja svijeta u 1950. i 2010. godini i projekcija za 2050. godinu (u milijunima)

1950.		2010.		2050.	
Država	Br. stanovnika	Država	Br. stanovnika	Država	Br. stanovnika
Kina	545	Kina	1338	Indija	1748
Indija	372	Indija	1189	Kina	1437
SAD	158	SAD	310	SAD	423
Rusija	103	Indonezija	235	Pakistan	335
Japan	83	Brazil	193	Nigerija	326
Indonezija	77	Pakistan	185	Indonezija	309
Njemačka	68	Bangladeš	164	Bangladeš	222
Brazil	54	Nigerija	158	Brazil	215
U. Kraljevstvo	51	Rusija	142	Etiopija	174
Italija	46	Japan	127	Kongo DR	166

Među glavnim procesima koji se odnose na svjetsko stanovništvo je i proces urbanizacije. Dok je gradsko stanovništvo u 1975. godini obuhvaćalo 37% svjetske populacije, procjenjuje se da od 2008. godine prvi put u povijesti većina svjetskog stanovništva živi u gradovima. Očekuje se da će do 2030. godine urbano stanovništvo planete dostići gotovo 5 milijardi ili 60% očekivanog broja ljudi na Zemlji.

Izdaje i tiska Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine, 71000 Sarajevo, Zelenih beretki 26
Published and printed by the Agency for Statistics of the Bosnia and Herzegovina, 71000 Sarajevo, Zelenih beretki 26

Telefon/Phone: +387 (33) 220 626 · Telefaks/Telefax: +387 (33) 220 622
Elektronička pošta/E-mail : bhas@bhas.ba · Internetska stranica/Web site: <http://www.bhas.ba>

Odgovara ravnatelj Zdenko Milinović
Person responsible: Zdenko Milinović, Director General

Priopćenje priredili: Radoslav Ćorović
Prepared by: Mr. Radoslav Ćorović
Lektor: Amra Kapetanović
Language Editor: Ms. Amra Kapetanović

Naklada: 100 primjeraka
100 copies printed

Podaci iz ovog priopćenja objavljuju se i na internetu
First Release data are also published on the Internet
